

[Hanne Budtz.]

kan opstå i mange tilfælde. Vi kender det især ved fælleseje mellem søskende eller mellem andre personer, der har boet sammen gennem mange år, hvor det kan være vanskeligt at udrede, om der er formuefællesskab, og hvad der tilhører den ene og den anden. Det kunne være rimeligt ved lejlighed at se på, i hvilket omfang skifteretterne i højere grad kunne tage sig af dette.

Om det foreliggende lovforslag sagde hr. Poul Dam også i pressemødet i søndags følgende:

„Man opdager i en debat, at der var ting, man skulle have skrevet klogere.“

Det kan jeg ikke være uenig med ham i. Han vil også, siger han, „introducere storfamilien“. Jeg synes, dette kan være meget interessant, og der kom også interessante bemærkninger fra den foregående ordfører om gruppesammenslutninger, storfamilier, i dag. Men jeg mener ikke, en sådan nydannelse skal introduceres gennem en lovgivning. Hvis der er behov for den i samfundet, må den komme af sig selv, og så kan der senere lovgives. Jeg kender ikke nogen storfamilier — det kan være min fejl; de tre spørgende journalister i pressemødet kendte heller ingen. Jeg forstod, at hr. Poul Dam kendte en enkelt, og han sagde, at hvis sådanne eksisterer, er det godt at lovgive om dem. Lad os nu se udviklingen, lad os se, om de påbegyndte storfamilier eksisterer om 10-20 år. Lad mig endnu en gang gengive, hvad justitsministeren sagde i går, nemlig at på trods af de ændringer, vi nu vedtager i ægteskabsloven — hvad enten det bliver i dette eller i næste folketingsår — bliver den nye lov måske ikke så langvarig som loven fra 1922, fordi vi lever i et samfund i udvikling. Men med hensyn til storfamilier, der kan omfatte alle former for polygami, polyandri, homofile forhold og søskendeægteskab — ja, der er nok at vælge imellem — vil jeg gerne sige helt klart, at det konservative folkeparti ikke kan medvirke til gennem lovgivningen at fremme en social strukturændring på denne måde.

Hvad skilsmisse angår, synes jeg, der er meget reaktionært og inkonsekvent i lovforslagets bestemmelser herom. Man vil ned sætte ægteskabsalderen, men man vil be-

stemt ikke give dispensationsmuligheder for de unge under 18 år. Jeg forstår godt synspunktet: man vil ikke udsætte unge kvinder, der venter et barn, for tvang fra familiens side til at indgå ægteskab. Men jeg synes, det er ganske imponerende med de unge kvinders frie stilling i dag, hvordan de netop siger: „Fordi vi venter et barn, vil vi ikke føle os tvunget til at indgå ægteskab med en mand, vi måske ikke vil leve livet sammen med ellers.“ Det, der gør dette muligt for dem, er jo netop, at folketinget har vedtaget lovene om børns retsstilling.

I øvrigt vil hr. Poul Dam og forslagsstillerne afdramatisere virkningerne af separation og skilsmisse ved at give en ensidig ret til at gå ud af et ægteskab. Jeg må sige, at jeg ikke alene bestemt tror, men ved, at man ikke kan ændre menneskelige følelser ved en paragraf. Man kan ikke ved en ny paragraf ændre følelser som bitterhed og krænkelser og jalousi, hvor ulykkeligt det end er.

Jeg finder også den idé meget reaktionær, at man skulle kunne få dom til ægteskab. En vielsesattest er unægtelig lidt lettere. Men jeg går ud fra, at forslagsstillerne tænker på, at den ene er modvillig, han eller hun har ikke været til at slæbe til brudekammen, og så kan den anden sige: „Nu kan du sandelig komme til domstolen og få dom for, at du er gift med mig.“ Bagefter kan man så ensidigt få opløst ægteskabet dagen efter, da man har krav på en ensidig separation. Det kalder man nytænkning. Jeg må indrømme, at det er en form for nytænkning, som jeg ikke rigtig kan se konsekvensen i.

Separationen og skilsmissen talte vi meget om i går, og jeg tror ikke, der er yderligere at bemærke til det; jeg henholder mig til ministerens lovforslag. Min konklusion — hvis det ikke skulle være gået op for forslagsstillerne — er, at en sådan ny struktur, fremmet ad lovgivningens vej, ikke har det konservative folkepartis tilslutning.

Merete Bjørn Hanssen: Der har fra flere sider været udtrykt undren over, at folketinget i det hele taget skal bruge tid til at debattere det foreliggende lovforslag. Det siger sig selv, at lovforslaget ikke kan opnå mit partis støtte, alene fordi venstre i går gav støtte til justitsministerens forslag til